

حریت فکریه

آبونه شرائطی :
 ممالک عثمانیه ایچون سنه لکی ۴۰ آلتی آلتی ۲۵ غروشد
 ممالک اجنبیه ۱۲ ۷ فرانقدر

محل اداره سی : باب عالی جاده سنده
 یکی عثمانی مطبعه و کتبخانه سی

بوکون انظار قارئنه رسمي تقديم اينديکمز سداد نوریك ، مملکتکمزك الکمتدر قاریقاوویسترننددر . شیمدی به قدر
 ژون نوزک ، پیام وسائر یوی غزتهلر ورساله لرده انتشارایدن کوزهل وایتنسام آور اثرلری هرکس بکنمشدر . صوگ دفعه بر وکیل
 سرکیسنده تشهر ایدیلن اثرلری بر (وهرمه ی) مدالیه ایله ظفریاب اولدی . سداد بک جلال نوری بکک قارده شیدر .
 مملکت هرایکیسیله ده افتخار ایده بیلیر .

کنجلاړک، سکوتی اولدورمک جنایتدن احتراز آکی
اولان لاقیدیلری، لاهیده کی مرخصه زه نصیب اولسایدی
احتمال وجدانمیز بر آردهامستریخ اولوردی. اگرچیچکارک،
قادیلولک توصیفه صرف ایدیلن زمانلر، ادبیات اجتماعیه
تخصیص ایدلسه بدی، بوکونه قادر ادراک رشد ایله هیمز
وطنپرست اولوردق! حالبوکه شیمیدی باشقا آکلانان
اولمادی ایلین، بز دینک، جنسمزک علویتی، حیاتمک
شعرو صافیته یله اجنبی کتابلرندن، پیرلوتیدن اوکره.
نییورز؛ کاشکه هیمزده دین ووطنمزی هیچ اولمازسه
پیرلوتینک سهودبکی قادر، سهوسه ایدک!...

— ۸ تفسیرناتی —

اسماعیل حامی

تقدید

تاریخ استقبالات اوچنچلی جلدی

جلال نوری بک « تاریخ استقبال » عنوانی اوج
جلدلیک اثرینک صوک قسیده انتشار ایدنجه بنده،
محرم مشارالیهک قارئلری کی، کمال تهالکله « مسائل
اجتماعیه » به تعلق ایدن بو اثری نظر مطالعه دن کچیردم.
اثرک ایلک فصلی، ده طوغوغریسی الک جالب نظر قسمی،
محیطمزه نه بته « اخلاق و استقبالی » سرنامه لی
بجیدرکه بزونی اوزون اوزادی به جای ملاحظه اوله جق
برزمین تنقید و تحلیل عد ایدیورز.

« اخلاق » ده نتیجه یک متعصبانه بر نقلتک باربلاهی
آلتیده ازیلن دماغلرمزده بو گله نک، تعریف علمی
ونفیسندن بیهتون باشقه بر تمثالی واردد. بز، غیرک
احوال خصوصیه سی تحسیدن منع ایدمه یه اخلاق،
کندمزه عائد مسائلده اوقادار مافع اندیش ایدم بیلیرکه
بو حالک هانکی کتابه اویدوریله یله جکنی اکلایه ماز
همشیره کز، زوجه کز، کریمه کز بر آز سربست ورقاق
ارککک قارشیمنده انسانجه و انتظام دائره سنده ایکی اوج
کله سوبلرله بزم حسود کوزلرمز نولایر و امدادمزده
اوکله، « اخلاق » کله سی بقیشیر. دوداقلرمز بر

اولان سلاحه صاربلالیدر. پیرلوتی، بر انجیل سیاسی
و بجه شفقت تشکیل ایدن محتمم مقاله لری یازماسایدی
بیلدم اروپا افکار عمومیه سی ادرنه نک استردادی
قارشیمنده شرف سکوت ایله تمناز اولاجقمیدی؟ عسالت
حیت و پای ادیسی صرف لسانمزه منحصر کیدر. حمد
اولسون بوتون عالم اسلامه مستولی دکدر. مثلاً قاهره ده
مظالم اجنبیه قارشى فریاد ایدن برچوق عرب شاعرلری
وار. نیل مبارکک صوبنی انجیلر، اولردن ده قصیده لر
دیکلرلرمش. بالخاصه بونوک و مبجل وطنپرور مرحوم
مصطفی کامل پاشانک مرقد مبارک کی اشارتله وطنداشلری
طوافه دعوت ایدن حافظ ابراهیمک هر قصیده سی،
سردار کیچترک باشنه پارلاقلیله طوغ اولایله جک بر
صاعقه ایندیرمکده در! نونسک هر کون ترایدایدن بوتون
شرقیلری وطنپرورانده ر! اون الی سنه اول یونانی نارومار
ایدن مرحوم ادم پاشانک نام ذی جلادتی اوراده قیمتدر
برداستان حماسه ایچنده ترنم ایدیلکده ایمش. طرابلسک
هنکام شهادتیده بسته لکری برچوق شرقیلری بن بوراده
دیکلهدم. برملنک موسیقیسه ده، ادبیاتی قادر روحی
کوسترر. خصوصیه کفته لر شعردیمکدر. نونسده حالا
بزی بکلیورلرمش! بو انتظار او شرقیسرک تاثیریدر.
جمعه کونلری، غروب قارشى ساحله دوران وقور و مهیب
اختیسارلر، عثمانی حاکمیتک خاطره بی زوالی محفظه
قلبنده الک قیمتدر و یکنانه یادکار اولارق صافلامش عصر
دیده و متوکل زاهدلر، کوزلری ماورای آفاقه مرکوز
اولارق خلاصکار عثمانی دوغمانی بکلیورلرمش!...

الحان وطن، هیمزی قائی عالی بکه قارشى مدبون
شکران ایتدی. الیم بر سکوتک رسم مهن اخلاقی ایلک
دفعه اولارق کندیلری اجرا ایتدیلر، حمد اولسون!
زیرا بوسکوت دوام ایتسه بدی، لاهی مؤتمر کیرنده
بالقان مظالماتی تعداد ایدن انکلیز مرخصلرینه قارشى،
ماضینک اوزربنه برده چکمه بی توصیه ایدن عثمانی ایلیچینسک
صداسی قادر الیم اولاجقدی!

ایدیان تلخیص و ترجمہ لہر د عبارت، محرر کندی نقطہ نظریہ علاوہ ایدیور۔ ذاتاً ہونا اشد لزوم واردر۔ چونکہ استقبالیہ تاریخی یازمق قدرت و احاطہ سنی کوسترن بر مؤلفک، مؤرخ استقبال اولمق صفتیہ، بالخاصہ کندی نقطہ محاکمہ سنی بزہ کوسترمی ایجاد ایدردی۔ جلال نوری بکک فکر نچہ شیمیدیکی حالت اجتماعیہ دوام ایدمہ جکدر۔ اور واپائی بر انقلابک عرفہ سندیہ بولنور۔ محرر دیورک :

« بعضا قادر بر، بلوطلر نوپور شونی برنک آلیر۔ ہوا دکی حرارت زیادہ لبر۔ اعصاب تحت تصیقہ قابلہ وهرکس بریاغور پوشانہ جفی استدلال ایدر۔ اشنہ شمدی بتون دنیا، سای اجتماعیدہ بولیہ برصیفنی حس ایدیور۔ ہر نہ دہ ایسہ صبحاق وبلکہ انسان قانندن بریاغور یاغہ جقدرد۔»

فی الحقیقہ آرتق قایتالیزم دینلن صراف پوصوسنہ قربان انتفاع اولمقدن ملنلر بیقیدی، اوصادی۔ عجبا بوندن صکرہ جهان تمدن فصل برچہرہ کوسترہ جک؟۔ فرانسہ انقلابک تاثیر عالمشولی آوردنک ہر رندہ کندی حس ایدردی۔ و بوندن دہ (صنف متوسط) دینلن قسم خلق مستفید اولدی۔ فقط آکلاشیلیورکہ یالکیز حقوق سیاسیہ مظهریت کافی لکبور۔ کوندن کونہ دہا ای بر رفاهیت عمومہ آرائور۔ اشنہ بو کیفیت، جلال نوری بکک وقوعی کشف ایدریکی انقلابک نامی اولہ جقدرد۔

فقط بواغلاب مستقبلدن جهان اسلام نہ صورتلہ متاثر اولہ جق؟۔ مسئلہ نک، بزہ شدت تعلقی چہتیلہ، اصل بونقطہ سنی دوشونلری بز۔ تاریخ استقبال مؤلفی : « اسلامیتک بواقلابدن ضرر کورمی محتمل دکلدرد۔» دیور۔ جلال نوری بکک اسلامک آئینندن شدتلہ مطمئن کورینور۔ ذاتاً اتحاد اسلام، اثرندہ جلال نوری بکک امپریالیزمک، قایتالیزمک خلاصہ بتون آوردنک اورتلہ صالیدنی عوامل فلاکتک آواز ووزون قالان مسلمانلرک، سوسیالستلر ایلہ و شیمیدیکی حال اجتماعیدن نمون اولیان بتون فرق اجتماعیہ و سیاسیہ

اشتمال غصوب و ابہانہ ایلہ : — اخلاق سزا۔ حکمتی وریر۔ بز۔ اخلاق، گلہ سندن آری آری منسارلر چیقارلر واونی فکر منک وسعت وانشراحی نسبندہ اکلا دیمنز کی — مع الالم — اکثریتلہ دہ بکنمیدیکنز شیلرہ، باشقہ لرینک بز یقینقاندیران موفقیاتی کوچک کورمک، و آشنای کوسترمک ایچین اوفدسی کلینی بک، اما بک پست درکلرہ ایدریررز۔ بو ذہنیت سقیمہ نک نتیجہ سی شوا اولورکہ باشقہ لرینہ : « اخلاق سزا! دیکلہ صانکہ بز اخلاق رفیع و اعلا امتش اولیسورز ظنی بسارز۔ کچلم، کچلم، کچلم!۔»

..

« تاریخ استقبال، عنوانی برسلسلہ آثارک مسائل اجتماعیہ دن باحث برجدی، بالطبع نظام جمعیات اولان اخلاقک تعریفیلہ ایلریدہ آلہ جفی شکل ورنکہ عائد اولہ۔ جقدی۔ جلال نوری بک دہ اثرینک ایلک فصاحتی بو مسئلہ یہ حصر ایتمش۔ بزجہ جلال نوری بکک شایان تقدیر بر مدعای وار ایسہ اودہ، اخلاقک، ہر جمعیت و ملتہ کورہ تبدل ایدتیکنی لایقیلہ ایضاح ایدکدن صکرہ دین ایلہ اخلاقک یکدیگرندن کایاً آیر شیلر اولدیننی اثبات اجمہ سیدر۔ دین ایلہ اخلاقک یکدیگریہ مربوط اولمادیننی و دینک مطلقا ضامن اخلاق بولونمادیننی ایلک دفعہ اولہرق جلال نوری بک ادعا ایتمور۔ بومسللہ آوردنچہ حل و حسم ایدلش بر کیفیتدر۔ جلال نوری بکک شایان تقدیر اولان خدمت و قدرتی بومسللہ ی ملکیتنزدہ بریحی دفعہ اولہرق سرد ایتمسیدر۔ اوت۔۔ فقہک، عقائدک لزوم تعدیل و تجدید ایلک دفعہ اورتلہ چیقاران محرر مشارالہ، حقتہ تجویز کفت و کو اولونہ میان مسئلہ اخلاقی دہ میدانہ آئیور؛ ایشتہ بونقطہ نظرندن کتابک اہمیتی درکاردر۔

شیمیدی کتابک اقسام سائرسی حقتہ اجالہ مقال ایدم یلیرز۔ فقط بوقسملر، ماقس نورداؤ، بوخنر، کوستاولوبون کی مشاہیرک مسئلہ اجتماعیہ متعلق آئارندن

« عشق و طبیعت » نامی ویرلش. شاعر معززک بوغیر مطبوع
مجموعه اشعاری چوقدنیری طایر ایدک. اثرک ناظم سحاری
بزده اولک بعضی اقسامی بالذات اوقوش و بزندنه غیر اختیاری: —
بونی تهمان نشر ایدم جکسکز؟ سؤالنه مخاطب اولمشیدی.
فقط یورک زده، دوداقلر منه قادار کلن بر عهده واردی که
اوده بوغیش و بالائر اثرک محیط مزده اوغراسی متحمل بولان
لاقدی عمو ایدی. بونی او حساس آدم همیزدن دها ای
بیایر. نه ایسه کچم!..

«ایکیز: شاعرک برایکی آی اول نشرایتدیکی «الحان وطن»
آدلی کتابی نه قادار آرز تقدیر ایدلیدی .. آغوش ماننده
تیشمن فائق عالیله قارش بزه هفته قادار لاقید قاله بغز؟
فقط فنیسی، غیر نفیسدن؛ صنعتی، تصنعدن تقریبه
مقتدر بر زمهره نك - مع الام .. بر زمهره اقلینک - ملکتمزده
موجودیتندن امینر. اشته بزده بولره خطایا درزکه:
یاقینده انتشار ایدم جک اولان «تأمیل» دکل یالکر فائق
عالیه حتی ادبیات عناییه بیوک برشرف نوین بره جکدر.
بو حکمتمزک اصابتی، اثرک حین انتشارنده تصدیق و تسلیم
ایدم جکسکز قانع.

«حریت فکری»، حمد اولسون، پرورشیاپ رعیتی
اولدینی محیط ملیه عرض شکران ایدر. مجموعه مژک ایلک
نسخه می قارئلرینک او قادار حسن قبولنه مظهر اولدی که بز
بونی ایکی صورته شایان تشکر عد ایدرز. برنجیسی؛ بو،
ملکتمزده آن بآن تزیید قوت ایدن انبیا فکری به؛ ایکنجیسه ده
یورغینک بزده عزم و غیر تمزده یکیکی موقیاته مظهر ایدم جکنه
دلیلدر. بونک ایچین سوکیل قارئلره، محترم قارئلره بیان
شکران ایله استفاده عمومی ایچین داغما ابراز غیث ایدم جکمری
وعد ایدرز.

شیمی طشره قارئین معززده سنه توجیه بیانله آتیده کی
رجامزک مظهر قبول اولسنی امید ایدم جکسکز: مجموعه مژ، برایکی
صاحب قلبک ید انحصارنده دکادر. سیاسیتدن ماعدا - بالطبع
آدانی دائره سننده - ستولر مژ، هر درلو مناقشات علمیه،
ادبیه و اجتماعی به کشاده در. ویا زیلر مژ، منحصرأ یا تحت سلطنت
سنیه محیطنه عائد اوله ماز اونکچون طشره نك احوال اجتماعی
و حریات علمیه و ادبیه سننه دائر طشره قارئلر مژدن یازی
ایستمدکه حق اولدیمزده قانع. مقصد مژ، طشره نك ارکان
فکریه سنی بورانک جریانلرندن خبردار ایتک و اولری ده محیط
علمی و ادبیجه ربط الیمکدر. تکرار ایدرز: مجموعه، بزم
دکل؛ سزکدر!..

مدیر مسئولی: جلال

(۱۳۳۱ هجری شمسی و شکران) - طبع سنده طبع اولمشدر

اربابیله تشربک مساعی اتسی لزومی اتیان ایدیوردی.
جلال نوری بکک جهان اسلامک اتیسی حقدنه کی
مطالعات دور ادوری الذیاده «اتحاد اسلام» ده کورینور.
ظلمدیکان یک جابوق توحید قلوب ایدر؛
اونکچون اروپا مدیران و صرافاندن مشتکی اولان عالم
اسلام و شیمدیک اروپا احوال اجتماعی و سیاسیه سندن
غیر ممنون صنوف ایله مسلماندنک تألیف مساعی اتجه لری
نتیجه اعتباریله یک خیرلی اوله جقدر.

اژده «لطیفه ادبیه» سرنامی بر شعبده ظریفه
وار. ادبیات نقطه نظرندن بونک امثالی یازیله مشیدی.
مؤلف، مؤرخ استقبال صفیله وفات ایدیور، دفن
اولتیور، آخرته ابدالهیجره تکرار دنیایه عودت
یوریدیور. آخرته کی مشاهداتی، اوراده نشرینه
موفق اولدینی «تاریخ دنیات اخروی» نام اثری ذکر
ایدیور. یک لطیف بر ماعده ادبیه. فقط بو لطیفه می
اوقویانلر مژ حدت اتیمسینلر. جلال نوری یک خرافات
موروثه مژ بر نیشتر استهزا اورده رق قارئلرینه وداع
ایدیور.

حیدر کمال

خالمرمزه

غزته مژ، صوک زمانلرده ملکتمزده ده برطونایه باشلایان
حریت فکریه نك ایلک لوی انکشافیدر. بومسلاک وحداتی
هرشیدن اول، دنیانک هر طرفنده اسیر اولان قادیانک اعلا
مدیته حصر اشغال ایدیور. بوقانون عمو طبیعی ملکتمزده ده
تظاهر ایدم جکدی. رساله مژ اوجالب حسنت اولان تظاهراته
واسطه اولفله افتخار ایدر. بوندن صوکره خالمرمزه نك حیات
اجتماعیه و معنویه لرته دائر لطف ایدم جکری یازلری، حریت
مدنیته نك بونون شمول معناسیله، ممکن اولدینی قدر سربست
اوله بیله، مع الافتخار نشر ایدم جکسکز. بومجموعه یالکسز
ارکراک دکل، بالخاصه سز لکدر.

فائق عالینک یکی بر اثری: «تأمیل»

استاد شباب فائق عالی یک اندی «تأمیل» نامنده کی
غیر مطبوع مجموعه اشعاری یک یاقینده نشر ایدم جکدر. بو اثر
ایکی قسمه تقریق ایدیلرک برنجیسنه «محاسن»، ایکنجیسنه ده